U-asia: Sähköisen viestinnän käsittely lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi

Erityisasiantuntija Marième Korhonen,
Liikenne- ja viestintäministeriö
13.10.2020

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Taustalla teledirektiivin voimaantulo

- Teledirektiivi tulee voimaan 20.12.2020 => sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin sääntely laajenee koskemaan myös ns. uusia viestintäpalveluita (numeroista riippumattomat kuten Facebook Messenger)
- Kyseiset viestintäpalvelut eivät voi enää käsitellä sähköistä viestintää yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla, jonka on katsottu mahdollistavan käsittelyn lasten seksuaalista hyväksikäyttöä sisältävän materiaalin poistamiseksi
- **KOM ehdottaa tilapäistä poikkeusta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivistä => mahdollistaisi lasten suojelemiseksi tarpeellisen käsittelyn jatkumisen**

Keskeinen sisältö

- Asetus koskee vain jo nykyisinkin käytössä olevia teknologioita, joita palveluntarjoajat, kuten Whatsapp ja Facebook Messenger, ovat jo tavanomaisesti käyttäneet tätä tarkoitusta varten vapaaehtoisuuden pohjalta
- Poikkeusta sovelletaan, jos sähköisen viestinnän käsittely on tarpeen lasten seksuaalisen hyväksikäytön tai sitä koskevan materiaalin havaitsemiseksi, poistamiseksi ja viranomaisten tietoon saattamiseksi
- Tulee esiintyä mahdollisimman vähän virheosumia
- Käytettävä teknologia rajoittuu asiaankuuluvien keskeisten indikaattorien, kuten avainsanojen ja ikäeron kaltaisten objektiivisesti määriteltyjen riskitekijöiden, käyttöön
- Käsittely rajoittuu vain ehdottoman välttämättömään ja on palveluntarjoajille edelleen vapaaehtoista

Vaikutukset

- Suomessa soveltamisen arveltu jäävän vähäiseksi (isot globaalit viestintäpalvelut sijoittautuneet muualle)
- Euroopan laajuisesti mahdollistaa lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumisen jatkumisen tietyissä viestintäpalveluissa teledirektiivin voimaantulon jälkeen
  - **Pyrkimyksenä säilyttää nykytila**

Valtioneuvoston kanta

- Lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön verkossa pystyttävä puuttumaan tehokkaasti
- Viestintäpalveluiden toimintaedellytyksiä vahvistettava, ei heikennettävä
- Puuttumisen rajoituttava siihen, mikä on välttämätöntä viestinnän luottamuksellisuuden ja muiden perusoikeuksien kannalta
- Väliaikaisen mallin perustuttava vapaaehtoisuuteen, eikä palveluntarjoajalle tulisi syntyä viranomaisroolia
- Määritelmien selkeys ja yhdenmukaisuus erityisesti ”groomingin” osalta => yhteys kriminalisoituihin tekoihin

Kiitos!

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ